

ANALÝZA

29. 7. 2015

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza trhu práce se zaměřuje na mezinárodní srovnání indikátorů strategie zaměstnanosti - Evropa 2020. Pro splnění cíle ohledně zvýšení míry zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let na 75 % chybělo zemím EU28 v 1. čtvrtletí 2015 v průměru 5,9 procentního bodu. V tomto sledovaném období byla míra nezaměstnanosti 15-64letých mužů v České republice nejnižší mezi zeměmi Evropské unie.

Plnění kritérií zaměstnanosti podle strategie Evropa 2020

Míra zaměstnanosti ve věkové skupině 20-64 let dosahovala v 1. čtvrtletí 2015 v zemích EU28 69,1 %. Míra zaměstnanosti mužů (74,7 %) převyšovala míru zaměstnanosti žen (63,5 %) o 11,2 procentních bodů. V průběhu sledovaného období míra zaměstnanosti členských zemí EU vzrostla o 0,8 p. b..

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším potvrzuje, že vysoká míra zaměstnanosti se již dlouhou dobu udržuje zejména v severovýchodních státech a v zemích západní Evropy. Nejvyšší úroveň zaměstnanosti si v 1. čtvrtletí 2015 udrželo Švédsko s mírou zaměstnanosti 79,2 %. V této skandinávské zemi byla také nejvyšší míra zaměstnanosti žen (76,9 %) s vysokým náskokem (téměř čtyř procentních bodů) před Německem. První příčku (spolu se Spojeným královstvím) v zaměstnanosti mužů v dané věkové skupině obsadila v 1. čtvrtletí 2015 Česká republika, když předběhla další v pořadí Německo o 0,2 procentní body. Rozdíly v zaměstnanosti mužů nejsou mezi zeměmi EU tak výrazné.

V 1. čtvrtletí 2015 cílovou úroveň 75 % překonalo celkem pět států (Švédsko, Německo, Spojené království, Nizozemsko a Dánsko). V sledovaném čtvrtletí chyběl České republice k tomuto cíli jeden procentní bod. Pouze čtyři státy zaznamenaly meziroční propad míry zaměstnanosti (nevyšší v Rumunsku o 0,5 p. b.). Nejvyšší meziroční nárůst dosahující dva procentní body lze sledovat ve třech zemích (Bulharsku, Estonsku a Španělsku). Řecko, Chorvatsko, Itálie a Španělsko patří mezi země s nejnižší úrovní zaměstnanosti. Všechny tyto země jižní a jihovýchodní Evropy se již několik čtvrtletí po sobě pohybují na hranici 60 %. Nejhorší situace byla v Řecku, kde v 1. čtvrtletí 2015 byla míra zaměstnanosti 20-64letých pod úrovní 55 % (pouze 53,1 %).

Mezi země, kde došlo k meziročnímu nárůstu míry zaměstnanosti (v sledovaném období nárůst o 1,3 p. b.), patřila i Česká republika. V 1. čtvrtletí 2015 se Česká republika zařadila na sedmé místo mezi zeměmi EU28. Míra zaměstnanosti v ČR (74,0 %) převyšovala průměr EU28 o 4,9 procentního bodu. Ze sousedních států mělo v prvním čtvrtletí 2015 vyšší míru zaměstnanosti než Česká republika pouze Německo (77,6 %). V Rakousku, Polsku a na Slovensku byla celková zaměstnanost nižší. V Rakousku byla o 0,6 procentního bodu nižší než u nás, na Slovensku dosahovala 66,8 % a v Polsku ještě o 0,1 procentního bodu méně. Jak již bylo zmíněno, Česká republika se vyznačuje jednou z nejvyšších měr zaměstnanosti mužů. V 1. čtvrtletí 2015 dosahovala 82,0 %.

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA
Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	1. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p.b. 1.Q 2015-1.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	79,2	81,4	76,9	0,4	0,4	0,3
Německo	77,6	81,8	73,3	0,5	0,2	0,8
Spojené království	76,5	82,0	71,1	0,9	0,8	0,9
Nizozemsko	76,0	81,5	70,4	1,2	1,1	1,2
Dánsko	75,9	79,2	72,6	1,5	1,2	1,9
Estonsko	74,4	77,9	71,1	2,0	1,7	2,4
Česká republika	74,0	82,0	65,7	1,3	0,8	1,7
Rakousko	73,4	77,2	69,6	0,2	0,5	-0,2
Litva	72,2	73,7	70,9	1,9	2,2	1,7
Finsko	71,8	72,5	71,0	-0,2	-0,3	-0,2
Lotyšsko	71,5	74,1	69,0	1,1	2,3	-0,1
Lucembursko	71,1	77,0	65,1	-0,4	0,5	-1,4
EU28	69,1	74,7	63,5	0,8	0,8	0,7
Francie	68,9	72,6	65,4	-0,1	-0,1	0,0
Portugalsko	67,9	71,5	64,6	1,4	1,7	1,2
Irsko	67,7	74,1	61,6	1,7	2,4	1,1
Slovinsko	67,5	71,8	63,0	1,1	2,1	0,0
Belgie	67,4	71,5	63,2	0,4	-0,2	1,0
Maďarsko	67,3	73,8	61,0	1,7	1,6	1,8
Kypr	67,2	70,9	63,8	0,9	0,0	1,8
Slovensko	66,8	73,9	59,6	1,7	2,1	1,3
Polsko	66,7	73,4	60,1	1,6	1,6	1,6
Malta	66,1	80,5	51,2	0,3	0,5	0,0
Bulharsko	65,0	68,1	61,9	2,0	2,0	2,0
Rumunsko	63,7	72,0	55,2	-0,5	-0,2	-0,9
Španělsko	60,5	65,8	55,1	2,0	2,7	1,2
Itálie	59,7	69,2	50,3	0,4	0,4	0,4
Chorvatsko	58,5	62,9	54,0	1,4	0,4	2,2
Řecko	53,1	62,0	44,3	0,6	0,1	0,9

Zdroj: Eurostat

Důležitým indikátorem z pohledu trhu práce je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Vyšší vzdělání obecně zabezpečuje lepší uplatnění na pracovním trhu. Ačkoliv došlo mezi lety 2004 až 2014 ke zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let v EU v průměru o 11,3 p. b., požadovanou hranici se zemím EU prozatím nepodařilo naplnit (za rok 2014 podíl dosahoval 37,8 %). V 1. čtvrtletí 2015 byl podíl vysokoškolsky vzdělaných osob za průměr EU28 38,1 %, čímž se cíl 40 %, který si strategie zaměstnanosti EU2020 stanovila, zase o něco přiblížil. Celkově se ženy v dané věkové kategorii vyznačují vyšší úrovní vzdělání než muži (rozdíl za EU28 byl 9,5 p. b.).

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Tabulka 2 Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let (v %)

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5-8) ¹ 1.Q 2015		
	celkem	muži	ženy
Litva	55,9	47,3	64,9
Kypr	54,7	47,4	61,3
Švédsko	50,4	42,8	58,2
Irsko	49,6	41,5	56,9
Spojené království	47,6	43,5	51,6
Estonsko	46,6	35,7	58,0
Nizozemsko	45,9	43,3	48,6
Dánsko	45,2	39,2	51,4
Finsko	45,2	37,6	53,1
Francie	44,8	39,5	49,8
Lucembursko	44,7	35,8	53,2
Belgie	44,4	37,6	51,2
Slovinsko	43,1	31,7	55,9
Polsko	41,9	33,3	50,8
Španělsko	41,0	35,3	46,7
Rakousko	39,1	38,5	39,7
Řecko	38,5	32,9	44,2
Lotyšsko	38,4	21,6	55,8
EU28	38,1	33,4	42,9
Maďarsko	35,5	28,5	42,6
Bulharsko	31,5	23,4	40,3
Německo	31,2	31,6	30,8
Portugalsko	31,0	21,9	39,6
Chorvatsko	30,7	22,8	39,0
Česká republika	29,4	24,1	34,9
Slovensko	28,0	22,2	34,2
Malta	27,1	25,2	29,1
Rumunsko	25,2	24,4	26,1
Itálie	24,5	19,3	29,8

Zdroj: Eurostat

Podle výsledků VŠPS za 1. čtvrtletí 2015 se Česká republika s dosaženým podílem 29,4 % zařazuje mezi země s nejnižším podílem vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30–34 let. Za poslední roky ale tento podíl v naší zemi výrazně vzrostl (mezi lety 2004 a 2014 až o 15,6 p. b.).

¹ Od 1. ledna 2014 byla zavedena nová klasifikace vzdělání ISCED 2011 (nahrazuje klasifikaci ISCED 97)

ANALÝZA

Nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob než v České republice byl u našeho východního souseda (Slovensko 28,0 %), na Maltě (27,1 %), v Rumunsku (25,2 %) a v Itálii (24,5 %). V 1. čtvrtletí 2015 splňovalo požadovanou hranici 40 % celkem 15 zemí. Ze sousedních států se nad úroveň EU28 (38,1 %) pohybovalo Rakousko (39,1 %) a Polsko (41,9 %). Pod úrovní EU28 pak bylo Německo (31,2 %) a zmíněné Slovensko.

Nezaměstnanost

Česká republika se vyznačuje relativně nízkou úrovní nezaměstnanosti. V 1. čtvrtletí 2015 byla obecná míra nezaměstnanosti v ČR (6,0 %) o 4,3 p. b. nižší než průměr EU. Pod úrovní EU byla míra nezaměstnanosti žen i mužů. Mezi státy EU28 s nejnižší mírou nezaměstnanosti se řadí Německo, Spojené království a Malta. V Německu byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší a o 0,1 p. b. překročila úroveň 5 %. V porovnání s dalšími sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (12,5 %), v Polsku byla také vyšší (8,7 %), ale pořád pod úrovní EU28. Nižší než v naší zemi byla míra nezaměstnanosti 15-64letých kromě zmíněných států taky v Rakousku (5,9 %).

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. Státy s nejnižší zaměstnaností (zejména Řecko a Španělsko) se umístily zároveň na předních místech žebříčků zemí s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. U těchto dvou zemí lze konstatovat, že z osob ve věku 15-64 let, které chtěly pracovat, byla čtvrtina nezaměstnaná.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	1. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p.b. 1.Q 2015 - 1.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Německo	5,1	5,6	4,5	-0,4	-0,4	-0,5
Spojené království	5,6	5,8	5,3	-1,2	-1,4	-1,1
Malta	5,8	6,0	5,4	-0,2	-0,5	0,2
Rakousko	5,9	6,4	5,4	-0,1	0,2	-0,5
Česká republika	6,0	5,3	7,0	-0,9	-0,6	-1,1
Estonsko	6,7	7,7	5,6	-2,0	-1,8	-2,2
Dánsko	6,8	6,8	6,8	-0,8	-0,5	-1,2
Lucembursko	7,3	6,4	8,5	0,7	-2,0	4,2
Nizozemsko	7,5	7,1	7,9	-0,7	-0,9	-0,5
Rumunsko	7,6	8,6	6,2	0,1	0,2	-0,2
Maďarsko	7,8	7,8	7,9	-0,5	-0,3	-0,6
Švédsko	8,5	8,7	8,3	-0,3	-0,5	-0,1
Polsko	8,7	8,6	8,9	-2,0	-1,8	-2,2
Belgie	8,8	9,5	8,1	0,0	0,2	0,0
Finsko	9,9	10,8	9,0	0,7	0,8	0,7
Slovinsko	9,9	9,1	10,8	-1,1	-1,2	-1,0
Litva	10,1	11,2	9,1	-2,5	-3,1	-1,9
Irsko	10,2	11,8	8,1	-2,1	-2,4	-1,9
EU28	10,3	10,3	10,3	-0,9	-0,9	-0,8
Lotyšsko	10,4	11,2	9,7	-1,7	-2,8	-0,6

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Bulharsko	10,7	11,5	9,8	-2,4	-2,6	-2,3
Francie	10,9	11,4	10,3	0,2	0,2	0,1
Slovensko	12,5	11,7	13,4	-1,6	-2,6	-0,6
Itálie	13,2	12,7	13,9	-0,5	-0,5	-0,6
Portugalsko	14,3	13,7	14,8	-1,4	-2,1	-0,8
Kypr	18,0	18,6	17,4	0,8	0,6	1,2
Chorvatsko	18,3	18,4	18,3	-0,5	1,0	-2,2
Španělsko	23,9	22,9	25,1	-2,1	-2,6	-1,6
Řecko	26,9	23,7	30,9	-1,1	-1,5	-0,7

Zdroj: Eurostat

Při všeobecném poklesu nezaměstnanosti se zlepšil i jiný strukturální ukazatel Eurostatu - podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti. Za úhrn členských zemí se meziročně snížil o 0,3 p. b. na 48,3 %. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně naopak zvýšil, a to o celkem výrazných 4,6 procentních bodů. Patříme mezi země, kde je sledovaný ukazatel pod úrovní EU28 (rozdíl 2,5 p. b.). Zemí s nejvyšším podílem dlouhodobě nezaměstnaných (71,5 %) bylo ve sledovaném čtvrtletí Řecko. Nejlepší situace byla ve Švédsku (podíl pouze 19,5 %).

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Země	1. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p.b. 1.Q 2015-1.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	71,5	71,5	71,5	0,1	1,2	-1,0
Slovensko	65,0	65,7	64,2	-7,0	-7,9	-5,8
Irsko	60,7	65,9	51,7	-0,7	-1,0	-0,2
Chorvatsko	59,7	57,5	62,4	6,7	3,6	10,2
Bulharsko	59,1	59,1	59,1	0,6	-1,4	3,2
Itálie	57,7	58,0	57,4	-1,4	-0,2	-2,8
Portugalsko	57,0	59,0	55,1	0,2	-0,6	1,1
Belgie	52,3	52,3	52,3	5,0	3,8	6,7
Španělsko	52,3	51,1	53,5	0,0	0,1	-0,2
Slovinsko	50,6	49,2	52,0	-2,2	-2,3	-2,2
EU28	48,3	48,4	48,1	-0,3	-0,4	-0,4
Malta	46,9	57,5	:	0,1	7,1	:
Česká republika	45,8	44,3	47,2	4,6	3,9	5,3
Lotyšsko	43,6	47,9	38,4	0,1	3,4	-3,7
Německo	43,1	44,2	41,6	-0,8	0,7	-2,9
Kypr	43,0	46,7	39,0	-1,2	0,2	-2,4
Francie	43,0	42,6	43,6	-0,1	-1,3	1,4
Maďarsko	43,0	44,0	41,9	-6,3	-5,9	-6,8
Rumunsko	42,9	42,2	44,2	3,8	2,3	6,6
Nizozemsko	42,8	44,6	40,9	5,5	8,2	2,7

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Litva	42,0	40,7	43,7	0,5	2,3	-1,9
Estonsko	41,7	43,0	39,7	-1,5	-6,9	5,3
Polsko	40,3	40,2	40,5	-2,4	-2,5	-2,2
Spojené království	32,4	37,1	26,6	-4,9	-4,8	-4,9
Rakousko	27,3	30,2	23,5	1,2	3,2	-1,7
Dánsko	27,1	27,5	26,7	-0,9	0,1	-2,0
Lucembursko	25,6	28,2	23,4	1,9	5,1	:
Finsko	23,1	25,0	20,6	2,3	1,9	2,8
Švédsko	19,5	22,2	16,3	1,3	2,1	0,5

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Kontakt

Lukáš Savko

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 052 183

E-mail: lukas.savko@czso.cz